

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ
Πατρ. Γρηγορίου Ε' 12, Τ.Κ. 56123, Αμπελόκηποι

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ

Πληροφορίες : Σπανού Κωνσταντία

Τηλ. : 2313313685

FAX : 2313313628

Email: k.spanou@ampelokipi-menemeni.gr

Απόσπασμα

Από το πρακτικό της συνεδρίασης
της 03-05-2017

Αριθμ.Απόφασης 023/2017

Αριθ. Πρακτικού: 6/2017

**1ο ΘΕΜΑ: Ονομασία ανωνύμου πλατείας στη
συμβολή των οδών 28^{ης} Οκτωβρίου & Ελευθερίας
στη Δ.Κ. Αμπελοκήπων σε πλατεία "ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΠΑΠΑ"**

Σήμερα 03-05-2017 ημέρα Τετάρτη και ώρα 18:00. στο Γραφείο της Δημοτικής Κοινότητας, (Δημαρχείο Αμπελοκήπων), συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση η Δημοτική Κοινότητα Αμπελοκήπων, μετά από την Α.Π. 10258/28-04-2017 έγγραφη πρόσκληση της Προέδρου, που δόθηκε στον καθένα από τα μέλη, σύμφωνα με το ά. 88 παρ. 1 και 2 του Ν.3852/2010.

Διαπιστώθηκε απαρτία αφού σε σύνολο ένδεκα (11) μελών ήταν:

Παρόντες:

1. Κόπτη Ελένη
2. Γεννηματάς Ιωάννης
3. Ματακίδου Μάρθα
4. Τσοντάκη Μαρίνα
5. Τσιορβάλας Συμεών
6. Βενετικίδης Ιωάννη
7. Καλαϊτζίδης Σαμψών
8. Μητράκας Ευάγγελος
9. Ιακωβίδου Ελένη

Απόντες:

1. Καρμίρης Κωνσταντίνος
2. Ταμβάκης Ιωάννης

(Δεν προσήλθαν αν και προσκλήθηκαν νόμιμα)

Η Πρόεδρος μετά τη διαπίστωση της απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης. Πρακτικά κράτησε η ορισθείσα υπάλληλος του Δήμου, Σπανού Κωνσταντία, κλάδου ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού .

Ο Πρόεδρος εισηγήθηκε το **1ο Θέμα**, της ημερήσιας διάταξης και έθεσε υπόψη του Συμβουλίου ότι:

Στη Δημοτική Κοινότητα Αμπελοκήπων και συγκεκριμένα στη συμβολή των οδών 28^{ης} Οκτωβρίου & Ελευθερίας (έμπροσθεν του Β' ΚΑΠΗ Αμπελοκήπων) υφίσταται χώρος διαμορφωμένος σε πλατεία, όπως φαίνεται στις συνημμένες αεροφωτογραφίες από Google Maps (συνημμένο 1).

Ο ανωτέρω χώρος είναι χαρακτηρισμένος ως χώρος πρασίνου (κοινόχρηστος) σύμφωνα με τα ΦΕΚ 217Δ/13-05-1985 & ΦΕΚ 519Δ/13-06-1986 Διατάγματα Ρυμοτομίας (συνημμένα 2 & 3). Η ανωτέρω ρυμοτομία εφαρμοζόμενη σήμερα εμφανίζεται σε απόσπασμα τοπογραφικού διαγράμματος του Δήμου (συνημμένο 4).

Ο Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης εκφράζει την επιθυμία να ονομάσει την ανωτέρω πλατεία και ταυτόχρονα να τιμήσει τον Εμμανουήλ Παπά, Αρχιστράτηγο της Επανάστασης του 1821 στη Μακεδονία.

ΦΙΛΙΚΟΣ και αγωνιστής του 1821, πρωτεργάτης της εξέγερσης στη Χαλκιδική, ο Εμμανουήλ Παπάς υπήρξε μία από τις αγνότερες μορφές του Αγώνα για την Ανεξαρτησία. Γεννήθηκε στη Δοβίστα Σερρών (σημερινό Εμμανουήλ Παπάς) το 1772. Γιος κληρικού, ανέπτυξε, παρά τις περιορισμένες γραμματικές του γνώσεις, μεγάλη εμπορική δραστηριότητα στις Σέρρες και αναδείχθηκε σε μεγαλέμπορο και τραπεζίτη, με καταστήματα στην Κωνσταντινούπολη και τη Βιέννη.

Απέκτησε μεγάλη περιουσία, έγινε δανειστής των Τούρκων αγάδων και μπέηδων της περιοχής, ασκώντας μεγάλη επιρροή επάνω τους, κυρίως στον πανίσχυρο τοπάρχη Ισμαήλ μπέη. Η ελληνική κοινότητα των Σερρών πολλά ωφελήθηκε από τη θερμή υποστήριξη και προστασία του Παπά.

Ύστερα από το θάνατο όμως του Ισμαήλ, ο σπάταλος και άσωτος γιος του, Γιουσούφ μπέης, δημιούργησε τόσο μεγάλο χρέος που ήταν αδύνατο να το ξεπληρώσει. Όταν λοιπόν ο Παπάς ζήτησε με επιμονή να του εξοφλήσει μέρος τουλάχιστον του δανείου, ο Γιουσούφ τον απείλησε ότι θα τον σκοτώσει. Τότε, τον Οκτώβριο του 1817, ο Παπάς αναγκάζεται να καταφύγει στην Κωνσταντινούπολη και όπως αφηγείται στον μητροπολίτη Σερρών Χρύσανθο, τον οποίο παρακαλεί να προστατεύει την οικογένεια του, κατά τη διάρκεια της απουσίας του, από τις επιβουλές του Γιουσούφ ο οποίος είχε βάλει ανθρώπους να του κάψουν το σπίτι. Φοβάται όμως ο Παπάς να μεταφέρει την οικογένεια του στην Πόλη, μήπως ο Γιουσούφ κατά τη μεταφορά της, βάλει ανθρώπους και σκοτώσουν τα παιδιά του. Λυπάται επίσης που άφησε τους συμπολίτες του χωρίς την προστασία του" Και ο αισχροκερδής διοικητής τώρα θέλει να εύρει τον καιρόν να τους τυραννεί και να του γυμνώνει επειδή μόνη η νουθεσία και η σκέψης μου εμπόδιζε τας σκευωρίας και τα ενεδρεύματά του".

Στην Κων/πολη γνωρίζεται και συνδέεται με τον φιλικό Κωνσταντίνο Παπαδάτο, ο οποίος του κάνει τις προκαταρκτικές κρούσεις για ενδεχόμενη μνησή του στην Φιλική Εταιρεία, στις οποίες ανταποκρίνεται με ενθουσιασμό ο Σερραίος πατριώτης. Εκεί, ύστερα από 2 χρόνια, στις 21 Δεκεμβρίου του 1819, σε ηλικία 47 χρόνων μυείται και με "τα αφιερωτικό" του προς τον επίσκοπο Σερρών Χρύσανθο υπόσχεται να καταθέσει στο ταμείο της 1.000 γρόσια" ως προσφειλομένη συνδρομή βοηθητική για την δημιουργημένη και μάλλον ήδη ενεργουμένη σχολή της πατρίδος" (όπως συνήθως γινόταν λόγος στα σχετικά έγγραφα της φιλικής εταιρίας), η οποία σχολή λίγες γραμμές παρακάτω αναφέρεται χαρακτηριστικά ως "Σχολή του Πανελληνίου". Ο Παπάς υπόσχεται στο τέλος ότι όταν βεβαιωθεί ότι η σχολή προκόβει, θα συνεισφέρει και άλλα " το κατά δύναμιν όλην ..... Προς καταρτισμό και βελτίωσιν αυτής"

Ο Παπάς, ενεργώντας σύμφωνα με την εντολή του Αλέξανδρου Υψηλάντη να προετοιμάσει το έδαφος και να ξεσηκώσει τους κατοίκους της Μακεδονίας σε επανάσταση, είχε αγοράσει στην Κωνσταντινούπολη με δικά του χρήματα όπλα και πολεμοφόδια και στις 23 Μαρτίου το 1821 τα φορτώνει στο καράβι του Χατζή Βισβίζη και αναχωρεί ο ίδιος για το Άγιον Όρος.

Το Άγιον Όρος εθεωρείτο το καταλληλότερο ορμητήριο για την εξέγερση της Μακεδονίας, όχι μόνο γιατί η χερσόνησος είναι φυσικώς οχυρωμένη, αλλά ακόμη γιατί οι περίπου 3.000 άνδρες που μόναζαν θα μπορούσαν να αποτελέσουν αξιόλογη στρατιά.

Στο μεταξύ στις Σέρρες εκδηλώθηκε επαναστατικό κίνημα με την καθοδήγηση του Μητροπολίτη, το οποίο όμως καταπνίγηκε εν τη γενέσει του, η δε πόλη σώθηκε από θαύμα από την ερήμωση και τη σφαγή. Ήταν τότε η 8η Μαΐου του 1821 ημέρα γιορτής του Ευαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου, ο οποίος και θεωρήθηκε σωτήρας της πόλης. Ενώ όμως η καταστροφή της πόλης αποφεύχθηκε, η εκδικητική μανία των Τούρκων ξέσπασε στην οικογένεια του Εμμανουήλ Παπά. Η σύζυγος του και τα παιδιά του φυλακίστηκαν, η περιουσία του δημεύτηκε και το σπίτι του κάηκε.

Οι συγκρούσεις που έγιναν στον Πολύγυρο στις [17 Μαΐου](#) μεταξύ Ελλήνων κατοίκων και Τούρκων στρατιωτών, τον ανάγκασαν να επισπεύσει την κήρυξη της επανάστασης από τις Καρυές του Αγίου Όρους, όπου οι μοναχοί τον ανακήρυξαν «Αρχηγό και Προστάτη της Μακεδονίας». Την [1η Ιουνίου](#) κατέλαβε την Ιερισσό και προχώρησε προς τα ενδότερα της Χαλκιδικής. Σύντομα, τα Οθωμανικά στρατεύματα υπό τον διοικητή της Θεσσαλονίκης Αβδούλ Αβούδ ανέκτησαν τον έλεγχο της κατάστασης και μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του 1821 κατέστειλαν την εξέγερση. Καθοριστική ήταν η Μάχη της Κασσάνδρας ([30 Οκτωβρίου](#)), όταν οι δυνάμεις του Εμπού Λουμπούτ κυριολεκτικά πετσόκοψαν τους άνδρες του Χατζή Χριστοδούλου. Ο Παπάς μόλις που πρόλαβε να σωθεί και απογοητευμένος από την έλλειψη συμπαράστασης από τους μακεδόνες οπλαρχηγούς αποσύρθηκε στο Άγιο Όρος.

Εκεί αντιμετώπισε τον κίνδυνο να συλληφθεί, καθώς οι μονές έχοντας συνθηκολογήσει με τον Αβδούλ Αβούδ, δέχθηκαν να του παραδώσουν τον Παπά για να τύχουν αμνηστίας και να απολαμβάνουν τα ίδια όπως και προηγουμένως προνόμια. Ένας μοναχός, ονόματι Κύριλλος, που ήταν επιφορτισμένος να τον συλλάβει, τον ειδοποίησε και έφυγαν μαζί με το πλοίο του Βισβίζη για την Ύδρα.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού κι ενώ το πλοίο περιέπλεε τον Καφηρέα, ο Παπάς έπαθε καρδιακή προσβολή και πέθανε σε ηλικία 49 ετών. Η κηδεία του έγινε με τιμές αρχιστρατήγου στην Ύδρα στις [5 Δεκεμβρίου](#) του 1821. Στις [20 Νοεμβρίου](#) του 1971 τα λείψανά του μεταφέρθηκαν και εναποτέθηκαν κάτω από τον ανδριάντα του, που βρίσκεται στην Πλατεία Ελευθερίας των Σερρών. Ο Εμμανουήλ Παπάς υπήρξε μια από τις αγνότερες και ηρωικότερες μορφές του Αγώνα. Ανιδιοτελής, δαπάνησε όλη την τεράστια περιουσία του (300.000 δίστηλα τάλληρα) για τους σκοπούς της Επανάστασης και κατόρθωσε αν και αγνοούσε τη στρατιωτική τέχνη να διατηρήσει ζωντανή για ένα εξάμηνο την επαναστατική εστία της Χαλκιδικής.

Με τη σύζυγό του Φαίδρα είχε αποκτήσει έντεκα παιδιά, οχτώ αγόρια και τρία κορίτσια. Από τα οκτώ αγόρια του, τα τρία έπεσαν στον Αγώνα: ο Αθανασάκης Παπάς (1794-1826) πιάστηκε αιχμάλωτος από τους Τούρκους και αποκεφαλίστηκε στη Χαλκίδα, ο Γιαννάκης Παπάς (1798-1825) πολέμησε δίπλα στον [Παπαφλέσσα](#) και σκοτώθηκε στη [Μάχη στο Μανιάκι \(20 Μαΐου 1825\)](#) και ο Νικολάκης Παπάς (1803-1827) σκοτώθηκε στη [Μάχη του Καματερού \(27 Ιανουαρίου 1827\)](#).

Παραθέτουμε τα ονόματά των παιδιών του, έτσι όπως αυτά αναφέρονται από τον ίδιο μαζί με την ημερομηνία γέννησης τους στο προσωπικό του αρχείο, σε ιδιόγραφο σημείωμα :

1. Αθανασάκης (25 Αυγούστου 1794) - Αποκεφαλίστηκε στη Χαλκίδα.
2. Αναστασάκης (13 Ιουνίου 1796) - Αγwνίστηκε στην άμυνα του Μεσολογγίου
3. Γιαννάκης (29 Σεπτεμβρίου 1798) - Σκοτώθηκε με τον Παπαφλέσσα στο Μανιάκι
4. Νεραντζή (13 Απριλίου 1801)
5. Νικολάκης (7 Μαρτίου 1803) - Σκοτώθηκε στο Καματερό Αττικής πολεμώντας με αρχηγό τον Γ. Καραϊσκάκη
6. Μιχαήλος (24 Μαΐου 1805)
7. Γιώργης (25 Αυγούστου 1807)
8. Ελένη (19 Μαΐου 1809)
9. Αλέξανδρος (23 Οκτωβρίου 1811)
10. Ευφροσύνη (23 Οκτωβρίου 1813)
11. Κωστάκης (26 Αυγούστου 1816)

Για τον Εμμανουήλ Παπά, γράφηκαν βιβλία, προβλήθηκε η προσφορά του ήρωα από τα Μ.Μ.Ε., γίνονται διάφορες ομιλίες σχετικές με τον Ήρωα και τιμάται ιδιαίτερα στην γενέτειρά του, στην

πόλη των Σερρών και στη Χαλκιδική. Στήθηκαν δύο ανδριάντες και έξη προτομές σε διάφορα σημεία της Ελλάδας όπως Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Ποτίδαια, πεδίο του Άρεως Αθήνα, Δήμο Δάφνης Αττικής, στην Ύδρα, όπου έχει ταφεί. Η προσφορά του στο Έθνος και η ποιότητα του χαρακτήρα του έχαιρε μεγάλης αναγνώρισης από σημαίνοντα πρόσωπα της εποχής εκείνης όπως ο Αλέξανδρος Υψηλάντης που αυτοαποκαλείται φίλος και αδελφός του στις επιστολές του προς αυτόν, καθώς και ο αδελφός του Δημήτριος Υψηλάντης ο οποίος είχε συχνή αλληλογραφία μαζί του.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

A) Εγκρίνει τη ονομασία ανωνύμου πλατείας, στη συμβολή των οδών 28^{ης} Οκτωβρίου & Ελευθερίας, στη Δ.Κ. Αμπελοκήπων, σε πλατεία “ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΑ”

B) Διαβιβάζει την παρούσα απόφαση στην επιτροπή του άρθρου 8 του Ν. 3463/2006 για την έκδοση της απαιτούμενης σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να γίνει η τελική εισήγηση προς το Δ.Σ. Αμπελοκήπων - Μενεμένης.

Η απόφαση αυτή πήρε αριθμό: **023**

Ο Πρόεδρος

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές απόσπασμα, Αμπελόκηποι, 04-05-2017

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ**

ΕΛΕΝΗ ΚΟΠΤΗ